

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

17 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Constantin Gurschi,

Judecători – Constantin Alerguș, Andrei Harghel, Ion Arhiliuc, Iurie Diaconu,

a judecat în ședință publică recursul ordinar declarat de procurorul, în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Bogdan Elena, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Bălți din 02 mai 2013 în cauza penală în privința lui

Hușanu Iurie Gheorghe,

născut la 17 septembrie 1960, originar și domiciliat în or. Ungheni, str. G.B. Bodoni, nr. 19.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 04 ianuarie 2012 – până la 23 iulie 2012 (instanța de fond);*
- 2. de la 16 august 2012 – până la 02 mai 2013 (instanța de apel);*
- 3. de la 10 septembrie 2013 – până la 17 decembrie 2013 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Procurorul Suvac Nicolae, care a susținut recursul, solicitând admiterea lui în sensul declarat.

Avocata Casian Tamara și persoana achitată Hușanu Iurie, care au solicitat respingerea recursului procurorului, considerându-l neîntemeiat, cu menținerea deciziei instanței de apel.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 26 iulie 2012, Hușanu Iurie a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de

art. 329 alin.(2) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

2. De către organul de urmărire penală, Hușanu Iurie a fost învinuit de faptul că exercitând atribuții administrative de dispoziție și organizatorice permanente într-o instituție de stat, atribuții care i-au fost acordate conform Regulamentului Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro” aprobat prin Hotărârea Guvernului R. Moldova nr. 607 din 28 iunie 1999, la data de 20 octombrie 2008, drept urmare a unei atitudini neglijente față de atribuțiile sale de serviciu, a eliberat directorului SRL „Agrotod” Croitoru Victor un certificat din numele ÎS „Intehagro” Ungheni, în care a indicat că proprietarul tractorului de model K 700A, nr. 8001478, anul producerii 1998, cu nr/î UN B - 045 este SRL „Agrotod”, în realitate însă, proprietar al mijlocului de transport sus indicat la acel moment era SC „Todincom” SRL. Ulterior, la 20 octombrie 2008, Croitor Victor a utilizat certificatul nominalizat pentru a obține un credit în sumă de 300 000 lei de la BC „Banca Socială” S.A., filiala Ungheni, credit pe care nu l-a rambursat, cauzând instituției bancare un prejudiciu material în proporții deosebit de mari în sumă de 332601 lei.

Astfel, Hușanu Iurie a fost învinuit că prin acțiunile sale intenționate, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 329 alin. (2) lit. b) Cod penal, adică îndeplinirea necorespunzătoare de către o persoană cu funcție de răspundere, a obligațiilor de serviciu ca rezultat a unei atitudini neglijente și neconștiincioase față de ele, care a condiționat cauzarea de daune în proporții deosebit de mari drepturilor și intereselor unei persoane juridice.

3. Împotriva sentinței Judecătoriei Ungheni din 26 iulie 2012 au declarat apeluri:

- procurorul Cîrlan Valeriu, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Hușanu Iurie să fie condamnat în baza art. 329 alin.(2) lit.b) Cod penal, la amendă în mărime de 700 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții cu caracter administrativ de dispoziție și organizatorico–economice pe un termen de 4 ani.

În motivarea soluției solicitate apelantul a invocat că instanța de fond nu a dat o apreciere corectă probelor prezentate și greșit a concluzionat că nici una din prevederile pct. 6 din Regulamentul Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro” și al fișei postului nu prevede obligațiunea inginerului-inspector de a elibera certificate care atestă cine este proprietarul tehnicii agricole sau dacă bunul este gajat sau sechestrat, deoarece inginerul-inspector al Inspectoratului de Stat, asigurând evidența corespunzătoare și păstrarea documentelor de strictă evidență a tehnicii agricole, în virtutea obligațiilor de serviciu prevăzute de legislație, în teritoriul deservit, este unica autoritate de drept de a deține informația privind persoanele fizice sau juridice ce dețin cu drept de proprietate tehnica agricolă și circulația tehnicii respective de la proprietar la proprietar, de unde și rezultă dreptul și obligația de a elibera proprietarilor certificate confirmatoare, ce confirmă acest fapt. Totodată, la Inspectoratul de Stat pentru Supraveghere Tehnică „Intehagro”, se deține „Registrul de înregistrare a tractoarelor, remorcilor și a unităților de transport agricole”, iar responsabil de păstrarea, introducerea informației, radierea informației este inginerul-inspector. De asemenea, certificatul eliberat de către inginerul-inspector, corespunde tuturor caracteristicilor unui act oficial, fiind eliberat de către o autoritate competentă, fiind aplicată pe acesta ștampila umedă, cu însemnele instituției și fiind contrasemnat de către reprezentantul instituției respective, ceea ce oferă calitatea unui act oficial.

- reprezentantul părții civile BC „Banca Socială”, Rotari A., care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, de condamnare a inculpatului Hușanu Iurie conform învinuirii înaintate și cu încasarea de la inculpat în beneficiul BC „Banca Socială” SA prejudiciul material în sumă de 332 601 lei, invocând că concluzia instanței de fond este una nefondată, fiindcă ÎS „Intehagro” Ungheni este unica autoritate de profil în teritoriu ce asigură evidența corespunzătoare și păstrare a documentelor de strictă evidență a tehnicii agricole, a proprietarilor de tehnică agricolă, de unde rezultă dreptul și obligația de a oferi la solicitarea în termenul legal date despre acest fapt persoanelor juridice și fizice, iar prezentarea unor date false, care au adus prejudicii

materiale unor interese ocrotite de drept, nu exclude atragerea la răspundere prevăzută de legislație. Cu atât mai mult, că în pct.11 al Regulamentului Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro” stipulează că, inginerii-inspectorii de stat poartă răspundere în modul stabilit de legislație pentru îndeplinirea neconformă a funcțiilor atribuite și pentru exercitarea incorectă a obligațiilor lor de serviciu.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 mai 2013, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate de către acuzatorul de stat și reprezentantul BC „Banca Socială”, Rotari A., cu menținerea sentinței, pe motiv că instanța de fond, în conformitate cu cerințele legii și propriei convingeri bazate pe cercetarea probelor sub toate aspectele, cu respectarea prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și veridicității lor, corect a ajuns la concluzia de nevinovăție a lui Hușanu Iurie în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 329 alin.(2) lit.b) Cod penal.

5. Colegiul penal a constatat că instanța de fond corect a stabilit lipsa laturii obiective a componentei de infracțiune prevăzute la art. 329 alin.(2) lit. b) Cod penal, și anume că nici în Regulamentul Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică „Intehagro” și nici în fișa de post nu prevede obligația inginerului-inspector de a elibera certificate ce atestă cine este proprietarul bunurilor agricole sau dacă bunul este gajat sau sechestrat.

Referitor la argumentele invocate de reprezentantul părții vătămate privitor la complicitatea lui I. Hușanu în comiterea infracțiunii de către Croitoru Victor în baza art. 238 Cod penal, instanța de apel a reținut că prejudiciul material în proporții deosebit de mari cauzat BC „Banca Socială” SA este rezultatul acțiunilor lui V. Croitoru dar nu ale lui I. Hușanu.

Prin urmare, la stabilirea prejudiciului urma să se țină cont, că certificatul eliberat de către I. Hușanu viza a trei unități agricole, care ulterior au fost gajate, nu corespunde realității, doar informația privitor la tractorul de model K 700 A. Valoarea prejudiciului urma să fie stabilită proporțional valorii realizate din fiecare bun gajat ca rezultat al valorificării dreptului de gaj valabil, fapt ignorat totalmente de organul de urmărire penală.

La fel, ținând cont de termenul de exploatare a mijlocului de transport, conjuncția pieții și de faptul că produsul obținut din vânzare nu poate fi stabilit cu precizie, instanța a conchis, că în cazul înstrăinării tractorului respectiv banca ar fi avut un prejudiciu neînsemnat conform raportului anual pe anul 2011 privind capitalul instituției.

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul în procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Bogdan Elena, care, invocând ca temei de drept prevederile pct.6) alin.(1) al art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare, menționând faptul că hotărârile judecătorești emise pe cauza dată sunt neîntemeiate și pasibile casării din motiv că atât în cadrul urmăririi penale, cât și cercetării judecătorești au fost acumulate suficiente probe ce dovedesc vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate, iar instanțele de judecată, la emiterea hotărârilor, nu au dat o apreciere juridică corespunzătoare tuturor probelor.

Instanțe de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și anume:

- Hușanu Iurie la eliberarea certificatului prin care se confirmă că SRL "Agrotod" deține cu drept de proprietate tractorul de model K 700 A, însă în realitate era înmatriculat după SRL "Todincom" cunoștea despre faptul, că acesta urma să fie prezentat la BC "Banca Socială" filiala Ungheni pentru primirea unui credit astfel, pentru a nu fi un impediment la primirea creditului, fără a fi verificat registrul deținut în acest sens de ÎS "Intehagro" Ungheni a eliberat lui Croitor V. certificatul solicitat;

- conform actului de învinuire inculpatului i se incriminează faptul eliberării unui certificat privind confirmarea dreptului de proprietate asupra tractorului de model K 700A, cu numărul 8001478, anul fabricării 1998 și n/î UN – B 045 și nu aflării acestuia în gaj sau sub sechestru, însă instanța de fond ignorând cerințele art. 325 Cod de procedură penală, și-a depășit limitele judecării cauzei, invocând că inginerul-inspector al "Intehagro" nu este obligat să elibereze certificate privind aplicarea sau nu a sechestrului sau dacă tehnica agricolă se află în gaj, iar asemenea certificate pot fi

eliberate exclusiv de către Centrul de informații Juridice de pe lângă Ministerul Justiției;

- dacă certificatul eliberat de Hușanu Iurie corespunde tuturor cerințelor unui act oficial, necătînd la faptul că certificatul este eliberat de o autoritate competentă, dacă este aplicată ștampila umedă cu însemnele instituției și dacă este contrasemnat de către reprezentantul instituției respective.

7. Judecînd recursul ordinar în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul procurorului urmează a fi admis din următoarele considerente.

Reieșind din prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Decizia instanței de apel, conform art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal lărgit constată că aceste prevederi procesuale obligatorii, nu au fost respectate întocmai la judecarea apelului.

Drept temei pentru recurs s-a invocat art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și decizia contestată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Colegiul penal lărgit constată că la judecarea apelului, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și a admis erori procesuale, care nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs ordinar.

Sub acest aspect, se constată, că argumentele invocate de procuror în recursul declarat își găsesc reflectare în starea reală a lucrurilor statuate în

cauză, inclusiv sub aspectul că judecând apelul, instanța de judecată nu a înlăturat incertitudinile invocate de procuror în apel, ci le-a expus succinct, fără a le analiza în ansamblu, coroborându-le cu celelalte probe administrate în cauză.

De asemenea, la argumentarea necesității respingerii apelului declarat de procuror, instanța de apel a apreciat unilateral probele administrate la dosar, dând prioritate acelor probe care, în viziunea acestei instanțe, demonstrează nevinovăția lui Hușanu Iurie, în detrimentul celor aduse de procuror.

Astfel, fără justă apreciere, au fost lăsate *certificatul* eliberat SRL "Agrotod", Croitor Victor de către Hușanu Iurii, prin care se confirmă, că tractorul de model K 700A, nr.8001478, anul fabricării 1998, cu nr/î UN-B 045 este înmatriculat ca proprietate a SRL "Agrotod" și nu este gajat, însă de fapt acesta la momentul eliberării certificatului era înmatriculat ca proprietate a SC "Todicom" SRL și nu putea forma obiectul contractului nominalizat.

Potrivit pct.6) al *Regulamentului Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică "Intehagro"*, inspectoratul are mai multe funcții, printre care:

- înmatricularea tractoarelor, mașinilor autopropulsate, ameliorative, de construcție a drumurilor, a altor mașini și remorci ale acestora și eliberarea numerelor de înmatriculare, prezentând informația corespunzătoare Ministerului Afacerilor Interne pentru evidența computerizată a tehnicii;

- înmatricularea inventarului agricol complicat atașat la tractoare, marcarea lui și eliberarea certificatelor de înmatriculare.

Potrivit fișei postului a inginerilor-inspectorii al ÎS "Intehagro", inginerii-inspectorii își execută obligațiunile de serviciu conform prevederilor pct.6), 7), 8) al *Regulamentului Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Tehnică "Intehagro"*, aprobat prin Hotărârea Guvernului R. Moldova nr. 607 din 28.06.1999.

Astfel, inginerii-inspectorii sunt persoane responsabile de respectarea procedurii de înregistrare a utilajului agricol, eliberarea documentației tehnice și numerelor de înmatriculare proprietarilor, totodată verifică

ordinea stabilită la atestarea mecanizatorilor și eliberarea certificatului de tractorist-mașinist și poartă răspundere deplină, inclusiv și penală, pentru comiterea acțiunilor care încalcă cerințele de bază la întocmirea documentelor.

În conformitate cu pct.6) din Fișa postului a inginerilor inspectori al ÎS "Intehagro", inginerul-inspector asigură evidența corespunzătoare și păstrarea documentelor în strictă evidență și anume documentele despre dobândirea mașinilor care sunt temei pentru înregistrare, reînregistrare, scoaterea de la evidență a tehnicii agricole, documentele în temeiul cărora a fost atestat și eliberată legitimația tractoriștilor.

La Inspectoratul de Stat pentru Supraveghere Tehnică "Intehagro" filiala Ungheni se deține, "Registrul de înregistrare a tractoarelor, remorcilor și a unităților de transport agricole", iar responsabil de păstrarea, introducerea informației, radierea informației, este inginerul-inspector.

Prin urmare, Hușanu Iurie eliberând certificatul ce confirmă dreptul de proprietate în privința tehnicii agricole și anume două tractoare și o combină după SRL "Agrotod", Croitor Victor, urma să verifice informația după cine era înregistrat tractorul de model K 700, nr.8001478, cu nr/Î UN-B 045.

Astfel, Croitor Victor prezentând actele necesare pentru obținerea creditului, inclusiv și certificatul eliberat de către Hușanu Iurie, la 20 octombrie 2008 a obținut de la BC "Banca Socială" SA un credit în sumă de 300000 lei.

La materialele cauzei (f.d.126), este anexată copia sentinței Judecătoriei Ungheni din 07 iunie 2012 de condamnare a lui Croitor Victor în baza art.238 Cod penal, pe faptul prezentării instituției financiare a unui certificat fals, hotărîre rămasă irevocabilă.

Totodată, s-a stabilit că certificatul eliberat de către Hușanu Iurie este fals, adică are putere de lucru judecat, de unde rezultă că a avut consecințe juridice, deoarece în acesta fiind greșit înregistrat persoana juridică cui îi aparține bunul mobil, precum și certificatul de rînd cu alte documente au stat la baza obținerii creditului.

La fel, instanța de apel nu s-a pronunțat și asupra motivului invocat de procuror în apel, dacă certificatul eliberat de către inginerul-inspector,

Hușanu Iurie corespunde tuturor caracteristicilor unui act oficial, deoarece este eliberat de către o autoritate competentă, fiind aplicată pe aceasta ștampila umedă cu însemnele instituției și care este consemnată de către reprezentantul instituției respective.

Se consideră act public actul scris care urmează să fie confirmat, adoptat sau perfectat de către un organ al autorității publice, al administrației publice centrale sau de către organele de drept, organizații, instituții sau întreprinderi de stat, act menit să certifice evenimentele și faptele care provoacă, încetează sau au alte urmări juridice.

Mai mult ca atât, certificatul nominalizat în speță, a constituit temeiul care a stat la baza acordării creditului în sumă de 300000 lei lui Croitor Victor.

Astfel decizia instanței de apel suferă de insuficiență în partea motivării soluției.

În speță, se constată că, cu toate că inculpatul Hușanu Iurie a recunoscut faptul că, la momentul eliberării certificatului lui Croitor Victor nu a verificat Registrul de înregistrare a tractoarelor, remorcilor și a unităților de transport agricol, deținute de Intehagro filiala Ungheni, acesta intra în obligațiile sale de serviciu invocate în fișa de post, însă, instanța de apel, fără a analiza în cumul cu alte probe prezentate în ședința de judecată, pripit a decis menținerea sentinței de achitare a lui Hușanu I. de sub învinuirea adusă în baza art. 329 alin.(2) lit.b) Cod penal.

Astfel, asupra probelor prezentate de acuzatorul de stat referitor la faptul dacă intră în obligațiile de serviciu a inginerului-inspector eliberarea certificatului care atestă cine este proprietarul tehnicii agricole, dacă certificatul nominalizat în speță, este un act public sau nu, instanța de apel nu s-a pronunțat în nici un mod.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept, prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6)

Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului de pe rol, cu casarea deciziei atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel are obligația ca în conformitate cu art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă tuturor probelor administrate, având în vedere prevederile art.93, 95, 101 Cod de procedură penală, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Elena Bogdan, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 02 mai 2013, în cauza penală în privința lui *Hușanu Iurie Gheorghe* și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, pronunțată în ședință publică la 27 decembrie 2013, ora 09³⁰.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Constantin Alerguș

Andrei Harghel

Ion Arhiliuc

Iurie Diaconu